

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Олексенко В. П.

Чабан Н. І.

Українська мова (для іноземних студентів)

**Збірник фахових текстів із завданнями
для забезпечення контролю навчальних досягнень студентів
факультету економіки і менеджменту**

Херсон 2016

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Українська мова (для іноземних студентів)

**Збірник фахових текстів із завданнями
для забезпечення контролю навчальних досягнень студентів
факультету економіки і менеджменту**

**Херсон
2016**

УДК. 378. 147.34
ББК 81.411.4
У 45

Схвалила науково-методична рада ХДУ
Протокол № 1 від 19 жовтня 2016 р.

Рекомендувала до друку вчена рада ХДУ
Протокол № 4 від 31 жовтня 2016 р.

Автори

Олексенко В. П. — доктор філологічних наук, професор, декан факультету філології та журналістики Херсонського державного університету, заслужений працівник освіти України, член Національної спілки журналістів України

Чабан Н. І. — кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач загальноуніверситетської кафедри мовної освіти Херсонського державного університету

Рецензенти:

Демченко В. М. — кандидат філологічних наук, доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування Херсонського національного технічного університету

Окуневич Т. Г. — кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мовознавства Херсонського державного університету

У-45

Українська мова (для іноземних студентів) [Текст] : збірник фахових текстів із завданнями для забезпечення контролю навчальних досягнень студентів факультету економіки і менеджменту / [В. П. Олексенко, Н. І. Чабан]; за заг. ред. Н. І. Чабан. – Херсон, 2016. – 35 с.

УДК. 378. 147.34

ББК 81.411.4

У-45

© Олексенко В. П., 2016

© Чабан Н.І., 2016

© ХДУ, 2016

ЗМІСТ

Передмова	6
Фахові тексти із завданнями економічного напрямку	7
Текст № 1	7
Текст № 2	9
Текст № 3	10
Текст № 4	12
Текст № 5	14
Текст № 6	16
Текст № 7	18
Текст № 8	20
Текст № 9	22
Текст № 10	24
Текст № 11	26
Текст № 12	28
Текст № 13	30
Текст № 14	32
Текст № 15	33

ПЕРЕДМОВА

Збірник фахових текстів розроблено у відповідності до робочої програми дисципліни «Українська мова (для іноземних студентів)» для студентів 1-4 курсів денної форми навчання факультету економіки і менеджменту.

Метою збірника фахових текстів є вироблення в студентів практичних умінь і навичок роботи з фаховими текстами всіх субстилів наукового стилю – власне наукового, науково-навчального, науково-популярного, професійно-виробничого.

Запропоновані тексти розраховані на студентів, які мають відповідну фахову підготовку до сприйняття наукової інформації та знання з української мови. Такий вид роботи дозволяє здійснити контроль сформованості вмінь аналізувати науковий текст професійного спрямування на різних мовних рівнях:

- лексичному — добір українських відповідників, синонімів до термінологічної лексики, визначенням терміна за дефініцією, знаходження й виправлення лексичних помилок, вибір нормативного варіанта слова чи словоформи з дужок;
- граматичному — вибір потрібного варіанта граматичної форми, знаходження й виправлення граматичних помилок, утворення ступенів порівняння прикметників і прислівників, визначення порядку слів у реченні;
- орфографічному й пунктуаційному — запис частини тексту, пояснення правопису окремих слів, вибір нормативного відмінкового закінчення або варіанта з дужок, потрібної літери чи пропущеного розділового знаку;
- акцентуаційному — визначення наголосу в словах-термінах або в словах, що відносяться до активної професійної лексики.

Окрему увагу приділено вмінню грамотно оформлювати бібліографічний опис літературного чи електронного джерела, звідки взято текст, відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

ФАХОВІ ТЕКСТИ ІЗ ЗАВДАННЯМИ ЕКОНОМІЧНОГО НАПРЯМУ

Текст № 1

ПЕРЕДМОВА ДО НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА

«Інституціональні перетворення в не/державному секторі економіки: реорганізація й групова взаємодія корпорацій»

I. Становлення й динамічний **розвиток** конкурентоспроможної, соціально/орієнтованої економіки не/розривно зв'язано з інституціональними реформами, спрямованими на формування ринкових **інститутів** і нової системи управління підприємствами на основі трансформації (**відносин, взаємин, стосунків**) власності. Для збільшення кількості робочих місць, підвищення технічного **рівн(я,ю)** підприємств і експортного **потенціал(у,а)** економіки країни, забезпечення конкурентоспроможності **товарів** і послуг, створення сприятливого інвестиційного **клімат(у,а)**, зниження економічних, політичних і соціальних **ризиків** інвестування в національну економіку, забезпечення стабільного економічного (**росту, зросту, зростання**) в умовах глобалізації необхідно створити потужний не/державний сектор, ядром якого можуть стати великі корпорації або/ж складні між/фірмові інституційні утворення групового **тип(у,а)**.

II. Інт..нсивне формування корпоративного **сектор(у,а)** на/самперед шляхом акціонування державних підприємств у ході пр..ватизації й корпоратизації призвело до істотного не/дооцінення їх, не/створило умов для зародження (**ефектного, ефективного**) **механізм(у,а)** корпоративного **контрол(ю,я)**, що, в свою чергу, позбавило економіку України прозорості, призвело до її монополізації, кр..міналізації, вивело Україну на **ЛІДИРУЮЧІ** позиції в списку корумпованих країн. Звичайно, є безліч інших **факторів** інституціонального **характер(у,а)**, що не/сприятливо позначаються на конкурентоспроможності й інвестиційній пр..вабливості національної економіки (це не/стабільність інвестиційного й податкового законодавства, відсутність гарантій прав власності, (**не/ефектність, не/ефективність**) судочинства, зокрема з питань банкру..тва, та ін.) при її досить високих інвестиційному й інт..лектуальному **потенціалах**; проте проблема вдосконалення корпоративного управління є дуже актуальною.

Завдання до тексту

1. Визначте, який стиль і підстиль репрезентує запропонований текст.
2. Розкрийте дужки, вибравши необхідний варіант серед виділених жирним курсивом і підкреслених слів.
3. Доберіть український відповідник до підкресленого в I абзаці слова «трансформація» і до слова «фактор» у II абзаці.
4. Випишіть із тексту приклади трьох різних за структурою термінів.

5. Як називаються слова, що подаються в абзаці II в дужках? Наведіть власні приклади.
6. Випишіть з I абзацу прикметник, від якого можна утворити ступені порівняння. Утворіть усі можливі ступені і форми порівняння.
7. Випишіть виділені жирним шрифтом іменники, поставте їх у формі родового відмінка однини або виберіть із дужок нормативне закінчення.
8. Випишіть слова, знявши скісну риску і вибравши варіант написання разом, окремо, через дефіс.
9. Випишіть із II абзацу запозичені слова з пропущеними літерами.
10. Зробіть бібліографічний опис джерела, якщо відомо, що текст розміщено на сторінках 3-4 навчального посібника «Інституціональні перетворення в не/державному секторі економіки: реорганізація й групова взаємодія корпорацій», автором якого є В.В.Зельдіс. Навчальний посібник побачив світ у 2006 році у видавництві Європейського університету міста Київ. Загальна кількість сторінок – 76 с.

Текст № 2

ПЕРЕДМОВА ДО НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА

«Інституціональні перетворення в не/державному секторі економіки: реорганізація й групова взаємодія корпорацій»

I. 1. За нашим глибоким переконанням (розв'язання, вирішення) цієї проблеми лежить у (площі, площині) самоорганізації корпоративного **сектор(у,а)**, що ініціює по/етапні інституціональні перетворення в тепер уже багато/укладній економіці України. **2.** У цьому зв'язку виникає безліч питань, які все ще залишаються дискусійними.

II. У (цьому, даному) навчальному **посібнику** розглядаються інституціональні перетворення пов'язані зі змінами у функціонуванні не/державних корпорацій структурі їхнього **капітал(у,а)** й (відносинах, взаєминах, стосунках) власності в не/державному секторі все те що не є для підприємств частиною звичайного **способ(у,а)** ведення справ. Ці речі (обумовлюють, зумовлюють) розвиток механізмів **контрол(ю,я)** над власністю корпорацій вони покликані оптимізувати товарно/грошові **потоки** в національній економіці й вибудувати само/достатні моделі підприємницької діяльності.

Завдання до тексту

1. Визначте, який стиль і підстиль репрезентує запропонований текст.
2. Розкрийте дужки, вибравши необхідний варіант серед виділених жирним курсивом і підкреслених слів.
3. Випишіть із тексту приклади трьох різних за структурою термінів.
4. Випишіть виділені жирним шрифтом іменники, поставте їх у формі родового відмінка однини або виберіть із дужок нормативне закінчення.
5. Визначте порядок розташування слів у 1,2-му реченнях I абзацу.
6. Перепишіть II абзац, розставивши розділові знаки.
7. Випишіть слова, знявши скісну ризку і вибравши варіант написання разом, окремо, через дефіс.
8. Доберіть український відповідник до слів «функціонування» і «оптимізувати».
9. Випишіть з тексту конкретні й абстрактні іменники у дві колонки.
10. Зробіть бібліографічний опис джерела, якщо відомо, що автором тексту є В.В.Зельдіс. Назва навчального посібника «Інституціональні перетворення в не/державному секторі економіки: реорганізація й групова взаємодія корпорацій». Навчальний посібник побачив світ у 2006 році у видавництві Європейського університету міста Київ. Загальна кількість сторінок – 76 с., а поданий текст розміщено на сторінках 3-4

Текст №3

ДРУЖНІ Й ВОРОЖІ ПОГЛИНА(Н,НН)Я

I. Зазвичай угода ініціюється **пр..тендентом**, що проводить переговори з керуючими цільового підприємства або звертається прямо до акціонерів підприємств, оголосивши тендер на купівлю його акцій. Якщо корпорація перебуває в *(скрутному фінансовому стані, скрутному фінансовому становищі, складному фінансовому положенні)* і керуючі **не/уявляють** змін без фінансової підтримки, вона сама може ініціювати своє **поглина..я**.

II. Намітивши мету для майбутньої угоди, пр..тендент визначає ціну (діапазон цін) і вид платеж(у,а) – гроші (залучається позикове, пайове або змішане **фінансува..я**), акції або їх комбінація. Потім необхідно знайти підхід до керуючих цільового підприємства. Якщо є підстави вважати, що **об'єднання** буде схвалено, вноситься відповідна пропозиція, що містить ціну й інші умови. Далі йдуть переговори між представниками керівництва, і, при досягненні угоди, обидві сторони звертаються до акціонерів, вказуючи, що вони схвалили об'єднання підприємств. Керуючі цільового підприємства рекомендують акціонерам підписати свої акції в банк або в довірче товариство (передати разом з **нотаріально/завіреним** дорученням, що надає фінансовому інституту право розпоряджатися ними) в обмін на акції пр..тендента, готівку, фінансові **зобов'язання** або їх комбінацію.

Завдання до тексту

1. Визначте, який підстиль наукового стилю репрезентує запропонований текст.

A. Власне науковий.

B. Науково-навчальний.

B. Науково-популярний.

Г. Професійно-виробничий.

2. Поставте знак наголосу у виділених жирним курсивом словах (II абзац).

3. Підберіть український відповідник до слова *тендер* (I абзац).

4. Випишіть із тексту термін, якому відповідає дефініція: «цінний папір, що свідчить про внесення певного паю в підприємство і дає власникові право на дивіденд».

5. Розкрийте дужки, вибравши нормативний варіант (I абзац; виділено курсивом).

6. Доберіть синоніми або синонімічні сполучення для підкреслених та виділених курсивом слів, їх сполучень (II абзац).

7. Випишіть із тексту приклади трьох різних за структурою термінів.

8. Випишіть іменники чоловічого роду II відміни, підкреслені двома рисками, поставте у формі родового відмінка однини або вибравши нормативне закінчення.

9. Випишіть слова, виділені жирним шрифтом, вставте пропущені букви.

10. Зробіть бібліографічний опис джерела за запропонованими відомостями: текст розміщено на с.21-22 навчального посібника «Інституціональні перетворення в не/державному секторі економіки: реорганізація й групова взаємодія корпорацій», автором якого є В.В.Зельдіс. Навчальний посібник побачив світ у 2006 році у видавництві Європейського університету міста Київ. Загальна кількість сторінок – 76 с.

Текст №4

ДРУЖНІ Й ВОРОЖІ ПОГЛИНА(Н,НН)Я

I. Поглина..я схвалене керуючими цільового підприємства називається дружнім поглина..я що зустріло опір з боку керуючих ворожим. Можливо оста..ї вважають що ціна запропонована акціонерам за акції цільового підприємства занадто низька або просто бажають зберегти (*своє становище, свій стан, своє положення*) й робочі місця. Хоча на практиці ворожі поглина..я часто виявляються (*ефективнішими, ефектнішими*) за дружні (як для акціонерів цільового підприємства так і в плані поліпшення його функціональності) дружні теж мають свої переваги:

— існує ймовірність що між командами керуючих складуться гармонічні робочі (*стосунки, взаємини, відносини*) які сприятливо позначаться на інтеграції підприємств

— ресурси цільової корпорації не витрачаються на захист від поглина..я менше страждає корпоративний дух.

II. **Типова** цільова корпорація перед ворожим поглина..ям менш прибуткова, ніж інші підприємства в галузі, має **недооціненні** акції, причому як стосовно галузі, так і на фоні ринк(а,у) в цілому, а частка інсайдерів у їх акціях нижча, ніж на аналогічних підприємствах.

Завдання до тексту

1. Визначіть, який підстиль наукового стилю репрезентує запропонований текст.

A. Власне науковий.

Б. Науково-навчальний.

В. Науково-популярний.

Г. Професійно-виробничий.

2. Поставте знак наголосу у виділених жирним курсивом словах (II абзац).

3. Доберіть український відповідник до слова *інтеграція* (I абзац).

4. Випишіть із тексту термін, якому відповідає дефініція: «цінний папір, що свідчить про внесення певного паю в підприємство і дає власникові право на дивіденд».

5. Розкрийте дужки, вибравши нормативний варіант (I абзаци; виділено курсивом). Як називаються слова, подані в дужках? Наведіть власні приклади.

6. Доберіть синоніми або синонімічні сполучення для підкреслених та виділених курсивом слів, їх сполучень (II абзац).

7. Випишіть із тексту приклади трьох різних за структурою термінів.

8. Випишіть із II абзацу прикметники в різних формах ступенів порівняння. Визначте ступінь порівняння і форму.

9. Випишіть іменники чоловічого роду II відміни, підкреслені двома рисками, поставте у формі родового відмінка однини або виберіть нормативне закінчення.

10. Зробіть бібліографічний опис джерела за запропонованими відомостями: навчальний посібник побачив світ у 2006 році у видавництві Європейського університету міста Київ, загальна кількість сторінок – 76 с. Текст розміщено на с.21-22 навчального посібника «Інституціональні перетворення в не/державному секторі економіки: реорганізація й групова взаємодія корпорацій», автором якого є В.В.Зельдіс.

СУТНІСТЬ І ВИДИ ІНФЛЯЦІЇ

1. Інфляція є одним з основних індикаторів макроекономічної нестабільності. 2. Вона з одного боку сигналізує про виникнення в економіці певних д(и,е)спропорцій між попитом і пропозицією з іншого її високий рівень справляє негативний вплив на економічний розвиток. 3. За своїм визначенням інфляція це (*ріст, зріст, зростання*) загального рівн(я,ю) цін в економіці, яке показує на/скільки зросли ціни в (*даному, цьому, звітному*) періоді порівняно з попереднім. 4. Інфляція є складним економічним явищем. 5. Тому її можна класифікувати за різними ознаками. 6. Так, залежно від рівн(я,ю) інфляції розрізняють такі її види помірної інфляція галопуюча інфляція та гіперінфляція. 7. Помірної інфляція відображує відносно не/високі темпи приросту цін, що/річні темпи інфляції вимірюються одно/значним числом, тобто знаходяться в межах до 10%. 8. За помірної інфляції (*ріст, зріст, зростання*) цін сприймається економічними суб'єктами нормальним явищем, яке не/справляє істотного вплив(а,у) на їх поведінку. 9. Тому домогосподарства охоче заощаджують, а інвестори вкладають гроші в капітал, що сприяє економічному (*росту, зросту, зростанню*). 10. Такий рівень інфляції притама(н,нн)ий країнам із стабільною економікою, у яких інфляція знаходиться під (*ефективним, ефектним*) контролем з боку держави. 11. Галопуюча інфляція – це інфляція, що вимірюється дво/значними або три/значними числами, тобто десятками або сотнями процентів за рік. 12. Переростання помірної інфляції в галопуючу су(т,тт)єво впливає на поведінку економічних суб'єктів. 13. У разі галопуючої інфляції гроші помітно втрачають купівельну спроможність. 14. Тому домогосподарства замість заощаджень намагаються скуповувати товари довго/тривалого використання, нерухомість, тверду іноземну валюту та інше майно, яке зростає в ціні. 15. Такий рівень інфляції є ознакою економічної нестабільності і сві(дч,ч,тч)ить про те, що державний контроль за інфляцією є (*неефективним, неефектним*). 16. Гіперінфляція настає тоді, коли річний приріст цін вимірюється тисячами, мільйонами або навіть більшою кількістю процентів. 17. Формальний критерій гіперінфляції був висунутий американським економістом Філіпом (*Кеганом, Кеган*) 18. Він запропонував уважати початком інфляції місяць, у якому (*ріст, зріст, зростання*) цін в/перше перевищило 50%, а її закінченням – місяць, який передує тому, в якому приріст цін падає ни(жч,щ,жщ)є 50% і не/досягає цієї критичної точки, як мінімум, (*протягом, на протязі*) року. 19. За що/місячного зростання цін на 50% (*протягом, на протязі*) 12 місяців річний індекс інфляції сягає майже 13 000%. 20. Гіперінфляція є ознакою того, що держава втратила контроль за фінансовими процесами в країні. 21. Гроші фактично втрачають вартість і пр..пиняють виконувати функції міри

вартості і засоб(а,у) обмін(а,у). **22.** Тому люди намагаються якнайшвидше позбавитися грошей і перейти до бартерного обмін(а,у), нагромаджува..я товарно/матеріальних запасів і закупівлі не/продуктивних активів. **23.** За цих умов інвестиційна та виробнича діяльність згортається, а самою вигідною формою бізнес(а,у) стають сп..кулятивні операції. **24.** Якщо гіперінфляцію своєчасно не/зупинити, то країну очікує фінансовий крах і соціально/політичний вибух.

Завдання до тексту

1. Визначте, який підстиль наукового стилю репрезентує запропонований текст:

А.Власне науковий.

Б.Науково-навчальний.

В.Науково-популярний.

Г.Професійно-виробничий.

2. Виділіть абзаци, згрупувавши речення, що виражають мікротему.

3. Поставте знак наголосу в словах *ознаками*, вимірюється *тисячами*.

4. Доберіть до слова *інвестор* український відповідник.

5. Виберіть у 3, 9, 15, 18-му реченнях із дужок нормативний варіант. Як називаються слова, подані в дужках у 15-му реченні? Наведіть власні приклади.

6. Випишіть із тексту приклади трьох різних за структурою термінів.

7. Випишіть із речень підкреслені двома рисками іменники чоловічого роду II відміни, поставте у формі родового відмінка однини або виберіть із дужок нормативні закінчення.

8. Запишіть числівники з іменниками буквами, звертаючи увагу на відмінок, у якому вони стоять у 18,19-му реченнях.

9. Виберіть у 17-му реченні із дужок варіант відмінкової форми прізвища. Поясніть свій вибір.

10. Зробіть бібліографічний опис джерела за запропонованими відомостями: текст розміщено на 139-140 підручника «Макроекономіка», автором якого є А.Г.Савченко. Підручник вийшов у 2005 році у видавництві Київського національного економічного університету (КНЕУ).

СУТНІСТЬ І ВИДИ ІНФЛЯЦІЇ

1. Інфляція є одним з основних індикаторів макроекономічної нестабільності. 2. Вона з одного боку сигналізує про виникнення в економіці певних д(и,е)спропорцій між попитом і пропозицією з іншого її високий рівень справляє негативний вплив на економічний розвиток. 3. За своїм визначенням інфляція це (*ріст, зріст, зростання*) загального рівн(я.ю) цін в економіці, яке показує на/скільки зросли ціни в (*даному, цьому, звітному*) періоді порівняно з попереднім. 4. Інфляція є складним економічним явищем. 5. Тому її можна класифікувати за різними ознаками. 6. Так, залежно від рівн(я.ю) інфляції розрізняють такі її види помірної інфляція галопуюча інфляція та гіперінфляція. 7. Помірної інфляція відображує відносно не/високі темпи приросту цін, що/річні темпи інфляції вимірюються одно/значним числом, тобто знаходяться в межах до 10%. 8. За помірної інфляції (*ріст, зріст, зростання*) цін сприймається економічними суб'єктами нормальним явищем, яке не/справляє істотного вплив(а,у) на їх поведінку. 9. Тому домогосподарства охоче заощаджують, а інвестори вкладають гроші в капітал, що сприяє економічному (*росту, зросту, зростанню*). 10. Такий рівень інфляції притама(н,нн)ий країнам із стабільною економікою, у яких інфляція знаходиться під (*ефективним, ефектним*) контролем з боку держави. 11. Галопуюча інфляція – це інфляція, що вимірюється дво/значними або три/значними числами, тобто десятками або сотнями процентів за рік. 12. Переростання помірної інфляції в галопуючу су(т,тт)єво впливає на поведінку економічних суб'єктів. 13. У разі галопуючої інфляції гроші помітно втрачають купівельну спроможність. 14. Тому домогосподарства замість заощаджень намагаються скуповувати товари довго/тривалого використання, нерухомість, тверду іноземну валюту та інше майно, яке зростає в ціні. 15. Такий рівень інфляції є ознакою економічної нестабільності і сві(дч,ч,тч)ить про те, що державний контроль за інфляцією є (*неефективним, неефектним*). 16. Гіперінфляція настає тоді, коли річний приріст цін вимірюється тисячами, мільйонами або навіть більшою кількістю процентів. 17. Формальний критерій гіперінфляції був висунутий американським економістом Філіпом (*Кеганом, Кеган*) 18. Він запропонував уважати початком інфляції місяць, у якому (*ріст, зріст, зростання*) цін в/перше перевищило 50%, а її закінченням – місяць, який передує тому, в якому приріст цін падає ни(жч,щ,жщ)є 50% і не/досягає цієї критичної точки, як мінімум, (*протягом, на протязі*) року. 19. За що/місячного зростання цін на 50% (*протягом, на протязі*) 12 місяців річний індекс інфляції сягає майже 13 000%. 20. Гіперінфляція є ознакою того, що держава втратила контроль за фінансовими процесами в країні. 21. Гроші фактично втрачають вартість і пр..пиняють виконувати функції міри

вартості і засоб(а,у) обмін(а,у). **22.** Тому люди намагаються якнайшвидше позбавитися грошей і перейти до бартерного обмін(а,у), нагромаджува..я товарно/матеріальних запасів і закупівлі не/продуктивних активів. **23.** За цих умов інвестиційна та виробнича діяльність згортається, а самою вигідною формою бізнес(а,у) стають сп..кулятивні операції. **24.** Якщо гіперінфляцію своєчасно не/зупинити, то країну очікує фінансовий крах і соціально/політичний вибух.

Завдання до тексту

1. Визначте, який підстиль наукового стилю репрезентує запропонований текст:

А.Власне науковий.

Б.Науково-навчальний.

В.Науково-популярний.

Г.Професійно-виробничий.

2. Визначте і випишіть ключові слова.

3. Поставте знак наголосу в словах *ознаками*, вимірюється *тисячами*.

4. Доберіть до слова *інфляція* український відповідник.

5. Виберіть у 8, 10, 15, 18-му реченнях із дужок нормативний варіант. Як називаються слова, подані в дужках у 15-му реченні? Наведіть власні приклади.

6. Випишіть із тексту приклади трьох різних за структурою термінів.

7. Відредагуйте 23-те речення, кваліфікуйте характер помилки.

8. Вставте пропущені букви, зніміть скісну ризику (написання разом, окремо, через дефіс) або виберіть із дужок варіант написання в словах, підкреслених однією ризику.

9. Перепишіть 2, 3, 5, 18-те речення, розставляючи пропущені розділові знаки.

10. Зробіть бібліографічний опис джерела за запропонованими відомостями: текст розміщено на 139-140 підручника «Макроекономіка», автором якого є А.Г.Савченко. Підручник вийшов у 2005 році у видавництві Київського національного економічного університету (КНЕУ).

Текст № 7

I. 1. Одне з [важливих] завдань акціонерної к(а,о)мпанії – залуче(нн, н)я масштабного додаткового капітал(а,у) за допомогою механізм(а,у) фондового ринк(а,у), тобто емі(сс,с)ії (у тому числі додаткової) і перви(нн,о)го розміщення акцій. 2. [Великі] к(а,о)мпанії в такий спосіб залучають десятки мільярдів доларів. 3. Залучений (по суті, чужий) капітал використовується для створе(нн, н)я підприємств, виробничих комплексів і цілих кластерів, для фінансува(нн,н)я і(нн,н)оваційного сектор(а,у). 4. Так, відомі автомобільні к(а,о)мпанії США та Японії щороку витрачають на НДДКР від 4,6 до 7,2 млрд. дол. кожна. 5. Прискорений розвиток і(нн,н)оваційного сектор(а,у) забезпечує технологічний відрив від конкурентів завдяки бе(,с)зперервній появі нових технологій і ***високо/технологічних*** продуктів. 6. Зазначений відрив є головною конкурентною перевагою і ***високо/розвинутих*** країн, і конкретних структур в умовах глобалізації, даючи змогу захоплювати ще (не)освоєні ринки (або розширювати сегменти вже освоєних), забезпечуючи залежність країн, що розвиваються, від ТНК.

II. Залуче(нн,н)я додаткових капіталів (не)можна забезпечити, вдавшись до адміністративних заходів. Цей процес перебігає стихійно і визначається інвестиційною привабливістю (***даної, цієї***) к(а,о)мпанії та країни в(цілому), пов'язаною з можливістю одержа(нн,н)я (і зроста(нн,н)я) інвестиційного доход(а,у) (***потенційними, потенціальними***) інвесторами. Існують дві форми одержа(нн,н)я інвестиційного доход(а,у): д(е,и)віденди і спекулятивна гра на різниці цін купівлі й продаж(а,у) акцій. Очевидно, що обидві форми передбачають зроста(нн,н)я капіталізації к(а,о)мпанії, тобто зроста(нн,н)я ринкової ціни акцій. Щодо другої форми, то між моментом купівлі і моментом наступного продаж(а,у) акцій існує часовий лаг; якщо (***на протязі, протягом***) цього період(а,у) капіталізація зростає, то й виникає можливість спекулятивної гри на різниці цін.

III. Таким чином утворюється логічний ланцюжок приплив додаткових капіталів залежить від інвестиційної привабливості к(а,о)мпанії а вона у свою чергу визначається можливістю одержа(н,н)ня і збільше(нн,н)я інвестиційного доход(а,у) неодмі(нн,н)а запорука чого зроста(нн,н)я капіталізації.

IV. Отже роль капіталізації надзвичайно важлива. (Не)можна проте погодитися з тими авторами котрі вважають піднесе(нн,н)я рівн(я,ю) капіталізації головною метою акціонерного товариства. Це мета другого порядк(а,у) похідна від масштабів продаж(а,у) і величини чистого прибутк(а,у).

Завдання до тексту

Композиція тексту

1. Визначте, який підстиль наукового стилю репрезентує запропонований текст.
2. Випишіть термін, якому відповідає дефініція: «частина прибутк(а,у) акціонерних товариств, яку щорічно розподіляють між акціонерами за акціями».
3. Випишіть із тексту 2 терміни, різні за структурою. Схарактеризуйте їх за призначенням, будовою, походженням, за морфологічною будовою.
4. Підберіть український еквівалент до слова *інвестор*.
5. У II абзаці виберіть із варіантів, поданих у дужках (виділено жирним курсивом), нормативний. Випишіть його разом із залежним словом.
6. Серед виділених у дужках жирним курсивом слів (II абзац) назвіть пароніми. Наведіть власні приклади паронімічних слів.
7. Випишіть із 1,2-го речень (I абзац) прикметник, поданий у квадратних дужках, поставте у формі простого найвищого ступеня.
8. Випишіть іменники чоловічого роду II відміни, обравши в родовому відмінку закінчення *-а (-я)* або *-у(-ю)*. Закінчення подано в дужках. Якщо слово повторюється, його записують 1 раз.
9. Випишіть із 5,6-го речень (I абзац) виділені слова, знявши скісну риску.
10. Зробіть бібліографічний опис джерела, якщо відомо, що це уривок із статті Г.Волинського „Про якість корпоративного управління”, яка була надрукована в журналі «Економіка України» на стор.42-49 номера 1-го за 2009 р.

Текст № 8

I. 1. Високий рівень організації податкової системи, її економічна **е(ф,фф)ективність** і раціональність є важливими **факторами** формування економічного **потенціал(а,у)** *високо/розвинутої* держави. **2.** Раціональна система оподаткування забезпечує сприятливі економічні умови для **підвище(нн,н)я е(ф,фф)ективності** діяльності підприємств. **3.** Досягнення високих економічних **результатів, підвище(нн,н)я е(ф,фф)ективності** підприємницької діяльності **суб(ь,')єктів** господарювання, з одного боку, а також збільшення **доходів** державного **бюджет(а,у)** – з іншого, здійснюються шляхом реалізації стимулюючої функції **податків**. **4.** Податкова система розвинутих держав містить правові норми та інструменти, що виключають *економічно/невиправдане* оподаткування, *в/наслідок* якого податкова система втрачає стимулюючий **потенціал**. **5.** На протязі **оста(нн,н)іх** десятиліть у багатьох державах проводилися податкові реформи, метою яких були **підвище(н, нн)я** стабільності податкової системи, справедливості податкового **навантаже(н,нн)я**, а також **е(ф,фф)ективне регулюва(нн,н)я і стимулюва(н,нн)я** економічного зростання. **6.** Засобами досягнення цілей податкових реформ стали зниження податкових ставок, зміна структури податкових надходжень, використання податкових пільг для **стимулюва(нн,н)я і(нн,н)оваційних** та інвестиційних **проце(сс,с)ів**.

II. В Україні, в умовах становлення ринкових **(відносин, стосунків, взаємин)** і демократії, формування і розвиток системи оподаткування здійснювалися практично без участі суб'єктів господарювання з абсолютним **превалюванням** інтересів держави. На сучасному етапі економічна політика держави орієнтована переважно на пошук додаткових джерел поповнення державного бюджет(а,у), які полягають у застосуванні нових податків і зборів, посиленні контролю над повнотою і своєчасністю сплати податків. Протиріччя між інтересами держави і платників податків посилюється необхідністю першочергового **(вирішення, розв'язання)** поточних економічних проблем, що унеможлиблює застосування *принципово/нових* і *якісно/прогресивних* елементів системи оподаткування, а це, *в/решті/решт*, перешкоджає економічному зростанню.

Завдання до тексту

1. Визначте, який стиль і підстиль репрезентує запропонований текст.
2. Поставте знак наголосу в слові *першочергового*.
3. Доберіть до підкресленого двома рисками слова український еквівалент.
4. Випишіть термін, якому відповідає дефініція: «частина національного доход(а,у), що вилучається державою у населення через позаекономічний та економічний примус здебільшого на еквівалентній основі з метою виконання її соціально-економічних, політичних, правових функцій та досягнення військових цілей».

5. У II абзаці виберіть із дужок нормативний варіант, запишіть його разом із словом, з яким сполучається.
6. До яких слів у 1-му реченні (I абзац) можна дібрати пароніми? Запишіть ці паронімічні слова і поясніть різницю в значенні.
7. Випишіть із тексту приклад(и) термінів, які характеризуються такими ознаками: вузькоспеціальний, термін-словосполучення (двокомпонентний), власне український, морфологічна будова «прикметник + іменник».
8. Випишіть із I абзацу підкреслені слова і поставте їх у формі родового відмінка однини або виберіть із дужок нормативне закінчення.
9. Проаналізуйте 5-те речення в I абзаці з погляду порушення такого критерію культури мовлення, як правильність. Запишіть зредаговане речення.
10. Зробіть бібліографічний опис джерела, якщо відомо, що це уривок зі статті „Застосування регресивного оподаткування прибутк(а,у) для стимулювання технічного оновлення виробництва”, автори якої – І.Швець і О.Следь і яка була надрукована в журналі „Економіка України” на сторінках 58-66 першого номера за 2009 рік.

Текст № 9

1. На етапі завершення процес(а,у) ринкової трансформації та масового створення акціонерних компаній проблема якості корпоративного управління набуває виняткового значення. 2. У висвітленій моделі інтегрального показника даної характеристики йдеться, по суті, про інтегральний рейтинг, бо зводяться воедино чисельні експертні оцінки якості управління в конкретній компанії, запропоновані бізнесменами, незалежними аналітиками і потенціальними мажоритарними акціонерами, котрі кровно зацікавлені в тому, щоб вкласти капітал у **високо/організовану структуру**. 3. На наш погляд, цей показник може слугувати зручним орієнтиром не лише в умовах України, яку відзначають нерозвинутість фондового ринк(а,у) та вкрай **не/ефективне** корпоративне управління, а й за її межами. 4. Очевидність негативних сторін жорсткого директивного планування, *притама(нн,н)ого* командній економіці, змусила деяких економістів (дійти висновку, дійти до висновку), що **будь/яка** форма планування **не/сумісна** з механізмом ринк(а,у). 5. Практика заперечує цей висновок. 6. У ряді країн, наприклад Франції, Японії, було прийнято й успішно реалізовано **довго/строкові** національні програми **соціально/економічного** розвитку. 7. У США та інших розвинутих країнах створюються і виконуються комплексні цільові програми, кожна з яких охоплює сотні корпорацій і тисячі *су(б,н)постачальників*. 8. У діяльності об'єднань широко використовується **внутрі/фірмове** планування. 9. У великих зарубіжних корпораціях до складу наглядової ради, як правило, входить комітет стратегічного планування, що створює спеціальні аналітичні групи або інститути, *признач(нн,н)я* яких – оцінка *кон(ь,')юнктури* та *д(і,и)наміки* ринку, розробка **довго/строкових** прогнозів, необхідних для поточного планування. 10. Таким чином, система корпоративного управління спирається на наукове прогнозування та безперервне **внутрі/корпоративне** планування. 11. В українських акціонерних компаніях такі комітети **[часто]** відсутні, а функцію планування виконують тимчасові комісії, які тільки **вряди/годи** (залучають, притягують) *кваліфікова(н,нн)их* консультантів. 12. Час автономних акціонерних товариств давно минув. 13. У розвинутих країнах акціонерні компанії є елементами більш складних інтегрованих корпоративних структур зокрема **фінансово/промислових** груп (ФПГ) і міжнародних виробничих ланцюжків які виникли років 20 тому. 14. Такі ланцюжки створювані й контрольовані транснаціональними корпораціями мають у своєму складі великі компанії країн що розвиваються а також деяких країн де ринки ще формуються завдяки чому і ті і ті втягуються в систему міжнародного поділу праці. 15. **На/жаль** жодне українське підприємство за винятком заводу „Півден/маш” **не/входить** до зазначених ланцюжків.

Завдання до тексту

1. Визначте, який підстиль наукового стилю репрезентує текст:
А. Власне науковий.
В. Науково-популярний.
Б. Науково-навчальний.
Г. Професійно-виробничий.
2. Виділіть у тексті абзаци, згрупувавши речення за мікротемами.
3. Доберіть заголовки до тексту.
4. Поставте знак наголосу в словах *показника, ринкової, широко*.
5. У другому реченні відшукайте слововживання, які порушують такий критерій культури мовлення, як правильність. Запишіть зретаговане речення.
6. Запишіть український еквівалент слова „трансформація” (див. перше речення).
7. Випишіть із 1–3-го речень підкреслені слова, поставивши їх у формі родового відмінка однини або виберіть варіант закінчення.
8. Перепишіть 12–15-те речення, розставивши розділові знаки.
9. Випишіть виділені жирним шрифтом слова, знявши скісну риску та оформивши написання разом, окремо або через дефіс.
10. Зробіть бібліографічний опис джерела за наведеною інформацією: уривок із статті Г.Волинського „Про якість корпоративного управління”, яка була надрукована в журналі „Економіка України” на сторінках 42-49 першого номера за 2009 рік.

Текст № 10

1. На етапі завершення процес(а,у) ринкової трансформації та масового створення акціонерних компаній проблема якості корпоративного управління набуває виняткового значення. 2. У висвітленій моделі інтегрального показника даної характеристики йдеться, по суті, про інтегральний рейтинг, бо зводяться воедино чисельні експертні оцінки якості управління в конкретній компанії, запропоновані бізнесменами, незалежними аналітиками і потенціальними мажоритарними акціонерами, котрі кровно заінтересовані в тому, щоб вкласти капітал у **високо/організовану структуру**. 3. На наш погляд, цей показник може слугувати зручним орієнтиром не лише в умовах України, яку відзначають нерозвинутість фондового ринк(а,у) та вкрай **не/ефективне** корпоративне управління, а й за її межами. 4. Очевидність негативних сторін жорсткого директивного планування, *притама(нн,н)ого* командній економіці, змусила деяких економістів (дійти висновку, дійти до висновку), що **будь/яка** форма планування **не/сумісна** з механізмом ринк(а,у). 5. Практика заперечує цей висновок. 6. У ряді країн, наприклад Франції, Японії, було прийнято й успішно реалізовано **довго/строкові** національні програми **соціально/економічного** розвитку. 7. У США та інших розвинутих країнах створюються і виконуються комплексні цільові програми, кожна з яких охоплює сотні корпорацій і тисячі *су(б,н)постачальників*. 8. У діяльності об'єднань широко використовується **внутрі/фірмове** планування. 9. У великих зарубіжних корпораціях до складу наглядової ради, як правило, входить комітет стратегічного планування, що створює спеціальні аналітичні групи або інститути, *признач(нн,н)я* яких – оцінка *кон(ь,')юнктури* та *д(і,у)наміки* ринку, розробка **довго/строкових** прогнозів, необхідних для поточного планування. 10. Таким чином, система корпоративного управління спирається на наукове прогнозування та безперервне **внутрі/корпоративне** планування. 11. В українських акціонерних компаніях такі комітети **[часто]** відсутні, а функцію планування виконують тимчасові комісії, які тільки **вряди/годи** (залучають, притягують) *кваліфікова(н,нн)их* консультантів. 12. Час автономних акціонерних товариств давно минув. 13. У розвинутих країнах акціонерні компанії є елементами більш складних інтегрованих корпоративних структур зокрема **фінансово/промислових** груп (ФПГ) і міжнародних виробничих ланцюжків які виникли років 20 тому. 14. Такі ланцюжки створювані й контрольовані транснаціональними корпораціями мають у своєму складі великі компанії країн що розвиваються а також деяких країн де ринки ще формуються завдяки чому і ті і ті втягуються в систему міжнародного поділу праці. 15. **На/жаль** жодне українське підприємство за винятком заводу „Півден/маш” **не/входить** до зазначених ланцюжків.

Текст № 11

I. В Україні, в умовах становлення ринкових (*відносин, стосунків, взаємин*) і демократії, формування і розвиток системи оподаткування здійснювалися практично без участі суб'єктів господарювання з абсолютним превалюванням інтересів держави. На сучасному етапі економічна політика держави орієнтована переважно на пошук додаткових джерел поповнення державного бюджет(а,у), які полягають у застосуванні нових податків і зборів, посиленні контролю над повнотою і своєчасністю сплати податків. Протиріччя між інтересами держави і платників податків посилюється необхідністю першочергового (*вирішення, розв'язання*) поточних економічних проблем, що унеможливує застосування *принципово/нових* і *якісно/прогресивних* елементів системи оподаткування, а це, *в/решті/решт*, перешкоджає економічному зростанню.

II. 1. Узгодження економічних інтересів держави і платників податків можливе у першу чергу шляхом зниження рівня податкового навантаження через зменшення ставок оподаткування. 2. Досліджуючи взаємозв'язок податкової бази і ставок оподаткування А.Лаффер зазначав податкові надходження є одночасно продуктом податкової ставки і податкової бази. 3. У міру зростання податкової ставки база скорочується. 4. При цьому зниження податкових ставок згідно кривій Лаффера супроводжуватиметься підвищенням економічної активності промислових підприємств що передбачає розширення бази оподаткування і відповідно збільшення податкових надходжень у бюджет.

Завдання до тексту

1. Визначте, який стиль і підстиль репрезентує запропонований текст.
2. Поставте знак наголосу в словах *одночасно, першочергового*.
3. Доберіть до підкресленого двома рисками слова український еквівалент.
4. Випишіть термін, якому відповідає дефініція: „частина національного доход(а,у), що вилучається державою у населення через позаекономічний та економічний примус здебільшого на еквівалентній основі з метою виконання її соціально-економічних, політичних, правових функцій та досягнення військових цілей”.
5. У I абзаці виберіть із дужок нормативний варіант, запишіть його разом із словом, з яким сполучається.
6. Випишіть із тексту приклад(и) термінів, які характеризуються такими ознаками: вузькоспеціальний, термін-словосполучення (двокомпонентний), власне український, морфологічна будова «прикметник + іменник».
7. Проаналізуйте 4-те речення в II абзаці з погляду порушення такого критерію культури мовлення, як правильність. Запишіть відредаговане речення.

8. Визначте порядок розташування слів у реченнях II абзацу.
9. Перепишіть речення другого абзацу, розставивши розділові знаки.
10. Зробіть бібліографічний опис джерела, якщо відомо, що це уривок зі статті авторів І.Швець і О.Следь «Застосування регресивного оподаткування прибутк(а,у) для стимулювання технічного оновлення виробництва», яку було надруковано в журналі «Економіка України» в першому номері за 2009 рік на 58-66 сторінках.

Текст № 12

Слово «банк» походить від італійського «banco», що означає «стіл міняйла». *Столи* встановлювалися на майда(н,нн)ах зі жвавою торгівлею, де міняйли допомагали *громадя(н,нн)ам* розбиратися в безлічі мо(н,нн)ет, які були в обігу, і проводили їх обмін.

Виникне(н,нн)я *банків* також пов'яза(н,нн)о з кредитува(н,нн)ям. Кредитом спочатку займалися лихварі і *кунці*, потім на певному ступе(н,нн)і розвитку товар(н,нн)о-грошових відноси(н,нн) банки стали концентрувати у своїх руках *величез(н,нн)і* грошові кошти, видавати *кредити*, а самі відкривати торговель(н,нн)і і ремісничі підприємства. Кредити видавалися під заставу нерухомого май(н,нн)а, товарів, коштовностей і *рабів*. Банківський *відсоток* за нада(н,нн)у позичку досягав 40 %. На Русі Ярослав Мудрий установив гранич(н,нн)у ставку — до 20 % річ(н,нн)их. При виникне(н,нн)і банків кредит(н,нн)і, грошові і розраху(н,нн)кові операції зосереджуються в одному центрі і кредит стає плат(н,нн)им. Із розвитком банківської системи банки починають бути не тільки посередниками у платежах, але і вкладати свій грошовий *капітал* у промисловість, сільське господарство, торгівлю, транспорт, зв'язок, страхува(н,нн)я. Фінансовий капітал почи(н,на)є зрощуватися з промисловим і торговель(н,нн)им капіталом, і банки стають всесиль(н,нн)ими монополістами.

За юридич(н,нн)им змістом банк — це кредит(н,нн)а організація, що має виключ(н,нн)е право здійснювати у сукупності такі банківські операції: залуче(н,нн)я коштів фізич(н,нн)их і юридич(н,нн)их осіб; розмішува(н,нн)я зазначе(н,нн)их *засобів* від свого іме(н,нн)і і за свій раху(н,нн)ок на умовах зворотності, плат(н,нн)ості, терміновості; відкриття і веде(н,нн)я банківських раху(н,нн)ків фізич(н,нн)их і юридич(н,нн)их осіб тощо.

Завдання до тексту

- Визначте, який підстиль наукового стилю репрезентує текст:
  - Власне науковий.
  - Науково-навчальний.
  - Науково-популярний.
  - Професійно-виробничий.
- Доберіть заголовки до тексту.
- Випишіть термін, якому відповідає дефініція: «вартість, яка внаслідок обороту та ефективного використання приносить додаткову вартість, прибуток».
- Випишіть у два стовпчики іменники, які є істотами та неістотами.
- Випишіть із тексту приклад(и) термінів, які характеризуються такими ознаками: вузькоспеціальний, термін-словосполучення (двокомпонентний), запозичений, морфологічна будова «прикметник + іменник».
- Визначте, у формі якого ступеня порівняння вжито прикметник, підкреслений двома рисками?

8. Випишіть слова у два стовпчики: у перший з однією буквою **н**, у другий — з двома.
9. Випишіть у чотири стовпчики (за відмінами) іменники, визначте їх рід.
10. Поставте виділені жирним курсивом слова в родовому відмінку однини.

Текст № 13

Слово «банк» походить від італійського «banco», що означає «стіл міняйла». **Столи** встановлювалися на [майданах, площах] зі жвавою торгівлею, де міняйли допомагали **громадянам** розбиратися в безлічі монет, які були в [обороті, обігу], і проводили їх **обмін**.

Виникнення **банків** також пов'язано з кредитуванням. Кредитом спочатку займалися лихварі і **кунці**, потім на певному ступені розвитку товарно-грошових (взаємин, стосунків, відносин) банки стали концентрувати у своїх руках величезні грошові кошти, видавати кредити, а самі відкривати торговельні і ремісничі підприємства. Кредити видавалися під заставу нерухомого майна, товарів, коштовностей і рабів. Банківський відсоток за надану позичку досягав 40 %. На Русі Ярослав (м, М) Удрий установив граничну ставку — до 20 % річних. При виникненні банків кредитні, грошові і розрахункові операції зосереджуються (в, у) одному центрі і кредит стає платним. (Із, з) розвитком банківської системи банки починають бути не тільки посередниками (в, у) платежах, але і вкладати свій грошовий **капітал** (в, у) промисловість, сільське господарство, торгівлю, транспорт, зв'язок, страхування. Фінансовий капітал починає зрощуватися з промисловим (й, і) торговельним капіталом, і банки стають весільними монополістами.

За юридичним [змістом, сенсом] банк — це кредитна організація, що має виключне право здійснювати (в, у) сукупності такі банківські операції: залучення коштів фізичних і юридичних осіб; розміщення зазначених **засобів** від свого імені і за свій рахунок на умовах зворотності, платності, терміновості; відкриття і ведення банківських рахунків фізичних і юридичних осіб тощо.

Завдання до тексту

1. Визначте, який підстиль наукового стилю репрезентує текст:
  - А. Власне науковий.
  - Б. Науково-навчальний.
  - В. Науково-популярний.
  - Г. Професійно-виробничий.
2. Доберіть заголовок до тексту.
4. Випишіть термін, якому відповідає дефініція: «кредитно-фінансова інституція, що акумулює кошти, здійснює залучення та нагромадження вільних грошових коштів (вкладів) юридичних і фізичних осіб (пасивні операції), а також здійснює платіжні грошові операції та операції з цінними паперами; проводить кредитування організацій, підприємств і населення (надає кредити, позики)».
5. Виберіть правильний варіант вживання букв **в/у, й/і, із/з**.
6. Випишіть із тексту приклад(и) термінів, які характеризуються такими ознаками: вузькоспеціальний, термін-словосполучення (двокомпонентний), запозичений, морфологічна будова «прикметник + іменник».
7. Виберіть із квадратних дужок правильний варіант вживання слів.

8. Поставте виділені жирним курсивом слова в родовому відмінку однини.
9. Випишіть у чотири стовпчики (за відмінами) іменники, визначте їх рід.
10. Випишіть у два стовпчики іменники, які є істотами та неістотами.

Текст № 15

Ринок — це широке соціально-економічне поняття, що охоплює [в,у]сі сфери економічної, суспільної [й,і] політичної діяльності суспільства. Тому **ринок** передбачає свободу господарювання для [в,у]сіх економічних **суб'єктів**, їхнього об'єднання, співробітництва і конкуренції, а [в,у] випадку банкрутства — припинення їх діяльності. [В,У] ринковій економіці суб'єктами господарювання можуть бути не тільки вітчизняні, але [й,і] іноземні юридичні та фізичні особи. Сучасний ринок [в,у]се більше перетворюється на ринок нових **товарів**, тому що постійно оновлюється та є найважливішою властивістю товарів [й,і] послуг. Він захищає будь-які нововведення, що сприяють попиту [й,і] **конкуренції**, і, [в,у] свою чергу, призводить до підвищення продуктивності праці, [в,у]досконалення структури продуктивних сил [й,і] модернізації **засобів** виробництва. При цьому простежується надійність, якість товарів. Тому ринок тісно пов'язаний [із,з] підвищенням рентабельності виробництва, поліпшенням технологій, удосконаленням інформації, розподілом робочої сили, **капіталів**, валюти. Таким чином, [в,у] економіці будь-якої держави ринок відіграє одну [із,з] першорядних ролей, тому що **механізм** ринкової конкуренції сприяє раціональному розподілу **ресурсів** [й,і] прогресу виробництва. Основними умовами функціонування [й,і] розвитку ринку є: достатня місткість ринку, вільний **обмін** товарами [й,і] послугами, здатність цін динамічно змінюватися під впливом попиту та пропозиції, розвинута кредитно-грошова система, конкуренція. Завдяки конкуренції, захистові прав дрібних [й,і] крупних **товаровиробників**, що стимулює систему оподатковування, різні країни досягли істотних **успіхів** [в,у] економіці [й,і] соціальному рівні населення.

Завдання до тексту

- Визначте, який підстиль наукового стилю репрезентує текст:
  - Власне науковий.
  - Науково-навчальний.
  - Науково-популярний.
  - Професійно-виробничий.
- Виділіть у тексті абзаци, згрупувавши речення за мікротемами.
- Доберіть заголовок до тексту.
- Виберіть правильний варіант уживання букв **в/у**, **й/і**, **із/з**, **з/с**.
- Випишіть із тексту 2 приклади термінів, які характеризуються такими ознаками: вузькоспеціальний, термін-словосполучення (двокомпонентний), запозичений або власнеукраїнський, морфологічна будова «прикметник + іменник».
- Виберіть правильний варіант уживання подвоєння або подовження букв.
- Поставте виділені жирним курсивом слова в родовому відмінку однини.
- Дайте визначення терміна, виділеного жирним шрифтом.

9. Визначте, у формі якого ступеня порівняння вжито прикметник, підкреслений двома рисками?

10. Випишіть у два стовпчики іменники, які є істотами та неістотами.

ББК 74.5 Професійна й спеціальна освіта
У 45

У-45

Українська мова (для іноземних студентів) [Текст] : збірник фахових текстів із завданнями для забезпечення контролю навчальних досягнень студентів факультету економіки і менеджменту / [В. П. Олексенко, Н. І. Чабан]; за заг. ред. Н. І. Чабан. – Херсон, 2016. – 35 с.

Збірник фахових текстів з дисципліни «Українська мова (для іноземних студентів)» розроблено в допомогу студентам економічних спеціальностей з метою вироблення в них практичних умінь і навичок роботи з фаховими текстами.

УДК 378.147.34

Навчально-методичне видання

Володимир Павлович Олексенко
Наталія Іванівна Чабан

Українська мова (для іноземних студентів)

Збірник фахових текстів із завданнями для забезпечення контролю навчальних досягнень студентів факультету економіки і менеджменту
Навчально-методичний посібник

Технічний редактор — Чабан Н. І.

Підписано до друку 03.05.2017.

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Друк різнографія.

Гарнітура Times New Roman. Ум. друк. арк. — 1,75. Наклад — 100 прим.

Віддруковано з готових оригінал макетів у ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД»
м. Херсон, вул. Петренко, 45,
тел.: (0552) 46-05-43, 46-05-35, 26-40-64
www.stardruk.com.ua